

Bakgrunn for vedtak

Søknad om tillatelse til å etablere massedeponi i Reitdalen/Udduvoll vest

Melhus kommune i Trøndelag fylke

Tiltakshaver <SG Deponi AS>
Referanse 202013202-8
Dato 26.04.2021
Ansvarlig Gry Berg
Saksbehandler Ellen Lian Halten

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvieien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Innhold

1	SAMMENDRAG	1
2	SØKNAD.....	2
3	HØRING OG DISTRIKTSBEHANDLING.....	3
4	NVES VURDERING	9
5	NVES KONKLUSJON.....	15

1 Sammenheng

SG Deponi AS planlegger å etablere et massedeponi for deponering av 2 562 290 m³ rene jord- og steinmasser i Reitdalen på Udduvoll. Maksimal dybde på deponiet er cirka 40 meter. Deponiet skal betjene Trondheimsområdet og er vurdert til å ha en varighet på totalt 15 år. Reitanbekken skal legges i rør gjennom hele perioden deponiet er i aktivitet. Ved deponislutt skal ny bekkebunn heves og etableres på stabiliserende fylling. Kantsone langs bekken skal reetableres med en bredde på minst 12 meter på hver side av bekken. Som avbøtende tiltak skal det utføres biotopforbedrende tiltak for sjørretet i Reitanbekken nedstrøms tiltaksområdet.

Melhus kommune anbefaler at tiltaket får tillatelse etter vannressursloven. Statsforvalteren i Trøndelag fraråder ikke at det blir gitt konsesjon til tiltaket. Trøndelag fylkeskommune anbefaler at når driften av massedeponiet avsluttes, blir det utført tiltak for å bedre vannkvaliteten i Reitanbekken.

Tiltaksområdet er innenfor nedbørfeltet til Gaulavassdraget som er vernet etter Verneplan III for vassdrag. Etablering av massedeponiet Udduvoll vest i Reitdalen vil medføre at området gjenfylles, aktive fluviale prosesser i Reitanbekken opphører og gråor-heggeskog og edelløvsog i dalen, inkludert kantsonen langs bekken blir hogd. Reetablering av bekkebunn, etablering av 12 meter kantskog på hver side av denne og biotopforbedrende tiltak for sjørretet, er etter NVEs vurdering ikke tilstrekkelig til å avbøte tiltakets virkninger for verneverdiene tilknyttet fluvialgeomorfologi og botanikk i Gaulavassdraget.

Når NVE treffer avgjørelser etter vannressursloven som gjelder et verna vassdrag skal det legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene. Ivaretagelse av verneverdier i verna vassdrag er en nasjonal interesse. NVE legger avgjørende vekt på at anleggelse av massedeponi i Reitdalen er et irreversibelt inngrep, i strid med verneverdier i Gaulavassdraget.

Tiltaket er ikke i konflikt med beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag.

Tiltaksområdet til massedeponiet Udduvoll vest ligger i nedbørfeltet til Gaulavassdraget, som er varig vernet gjennom verneplan III fra 1986. Etablering av massedeponi vil komme i konflikt med vassdragets verneverdier. Tiltaket vil føre til irreversible endringer i aktive fluviale prosesser og medføre ødeleggelse av Reitanbekken og hogst av edelløvsog og gråor-heggeskog langsmed bekken. Hensynet til verneverdiene er avgjørende for vårt vedtak. Konsesjon kan ikke gis når tiltaket kommer i strid med verneverdiene, jf. vannressursloven § 35, første ledd, post 8.

2 Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra SG Deponi AS, datert 13.10.2020:

SG Deponi AS ønsker å legge til rette for deponering på Udduvoll i Melhus kommune. Området ligger sørvest for Gaulas munning. Selberg Arkitekter AS søker herved på vegne av tiltakshaver om følgende tillatelser:

Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å deponere rene jord- og steinmasser

2.1 Hoveddata for deponering i Reitdalen/massedeponi Udduvoll vest

		Vedtatt alternativ
Berørt totalt areal	km ²	0,238
Volum av deponi	m ³	2 562 290
Maksimal dybde på deponi	m	Ca40m
Maksimal høyde på deponi	kote	+166m

Om søker

Søker er SG Deponi AS, organisasjonsnummer 991549161.

2.3 Beskrivelse av området og eksisterende inngrep

Reitdalen er en ravnedal på Udduvoll i Melhus kommune. Reitanbekken renner gjennom dalen, og videre ut i Gaula ved Udduvoll. Dalen er for det meste skogkledt med edelløvsog, gråor-heggeskog og enkelte innslag av granplantefelt. Deler av Reitdalen og tidligere sideraviner til denne er bakkeplanert og oppdyrket. Noe areal er brukt til beiting.

2.4 Beskrivelse av tiltaket

SG Deponi AS planlegger å etablere et massedeponi for deponering av 2 562 290 m³ rene jord- og steinmasser i Reitdalen på Udduvoll. Selve tiltaksområdet er totalt 356,5 daa, mens deponeringsområdet er på 238 daa. I tillegg til selve deponiområdet inkluderer tiltaksområdet blant annet driftsatkomst, område for mottakskontroll, vaskestasjon, foredling av mottaksmasser, sedimentasjonsbasseng og areal som sikrer kompensierende miljøtiltak i Reitanbekken sør for E39. Det er også lagt inn et bufferareal rundt deponiområdet for mindre landskapstilpasninger til eksisterende terreng og mellomlagring av vegetasjonsmasser, samt områder nødvendig for støyskjerming. Maksimal dybde på deponiet er ca. 40 meter.

Deponiet skal betjene Trondheimsområdet og er vurdert til å ha en varighet på totalt 15 år, der det legges opp til etappevis deponering i flere faser. Etter avsluttet deponivirksomhet skal området fortløpende ryddes, istandsettes og tilbakeføres til areal for landbruk-, natur- og friluftsmål. Området skal være ferdigstilt og tilbakeført senest innen 20 år etter at det ev. er gitt tillatelse til tiltaket.

Mesteparten av skogen innenfor tiltaksområdet, inkludert kantsonen mot bekken, skal hogges. Dette arbeidet er påbegynt. Innenfor tiltaksområdet skal Reitanbekken legges i rør gjennom hele perioden deponiet er i aktivitet. For å hindre partikkelavrenning, og avrenning av nitrogen og fosfor til vassdraget nedstrøms tiltaksområdet, skal det etableres rensedam/sedimentasjonsbasseng. Ved deponislutt skal ny bekkebunn heves og etableres på stabiliserende fylling. Kantsonen langs bekken skal reetableres med en bredde på minst 12 m på hver side av bekkens senterlinje.

2.5 Forholdet til offentlige planer

2.5.1 Verneplan for vassdrag

Gaulavassdraget ble vernet i 1986 gjennom Verneplan III for vassdrag.

2.5.2 Nasjonale laksevassdrag

Gaulavassdraget er et nasjonalt laksevassdrag.

3 Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. NVE var på befaring i området den 30.9.2020 sammen med representanter for SG Deponi AS, Selberg Arkitekter AS og en av grunneierne. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt følgende kommentarer til søknaden:

Melhus kommune uttaler følgende i brev av 9.12.2020:

«Området som skal benyttes er omfattet av en vedtatt reguleringsplan i Melhus og det er gitt tillatelse til deponering fra Fylkesmannen i Trøndelag. Vi forstår at Gaula er sårbar, men når saken har kommet så langt som den er nå, er vi i Melhus fornøyd med arbeidet som ligger bak både reguleringsplan og deponeringstillatelse fra fylkesmannen, samt bestemmelsene i reguleringsplanen og vilkårene i tillatelsen som er gitt. Rent trafikksikkerhetsmessig har deponiet en særdeles god beliggenhet, og generelt vil de fleste deponier ha negativ effekt på naturmangfold og vannmiljø. Melhus jobber for øyeblikket med å revidere vår kommunedelplan knyttet til råstoffuttak og deponier, og dermed vil drift av deponi på Udduvoll Vest bli satt inn i en større helhet der. Dette vil også gi en god helhetlig tanke bak summen av deponier i kommunen med hensyn til totalbelastningen f.eks på naturmangfold, vannmiljø, klima og samfunnssikkerhet og -nytte. Vi støtter derfor at det gis tillatelse til deponering også fra NVE.»

Statsforvalteren i Trøndelag uttaler følgende i brev av 22.1.2021:

«Statsforvalteren fraråder ikke at det gis konsesjon, men tilrår å sikre et godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompensierende tiltak før, under og etter anleggsperioden. Miljøoppfølgingskravene blir svært viktige.

Vi viser til brev fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) av 20.11.2020 vedlagt høring av søknad fra SG Deponi AS, datert 13.10.2020, om tillatelse til å deponere 2 562 290 m³ rene jord- og steinmasser i Reitdalen på Udduvoll. Tiltaksområdet er totalt 356,5 daa, mens deponeringsområdet er på 238 daa og maksimalt 40 meter djupt. Deponiet skal betjene Trondheimsområdet i 15 år. Etterpå skal området ryddes, istandsettes og tilbakeføres til areal for landbruk-, natur- og friluftsmål, innen 20 år.

Som høringspart skal vi etter gjeldende prosedyre for konsesjonssøknader etter vannressursloven, vurdere om planene bør gjennomføres, valg av alternativ, forslag til begrensninger og avbøtende tiltak om miljø, biologisk mangfold, og forholdet til sektorlovgivningen vår. Laks- og innlandsfiskekloven samordnes i NVEs konsesjonsbehandling, og vi har gitt en forurensingstillatelse (02.10.2020).

Bakgrunn

Det er tidligere tatt beslutning om disponering av areal til formålet i en reguleringsplan (Melhus kommune 29.02.2019), hvor NVE hadde innsigelse (28.08.2018), men som fylkesmannen (nå statsforvalteren) den gang ikke valgte å ta videre til Kommunal- og moderniseringsdepartementet KMD (avskjæring av innsigelse, 05.09.2019). NVE tok saken til Olje- og energidepartementet (OED), som videre tok opp saken med KMD. Fylkesmannen (FM) utsatte videre behandling etter forurensningslovgivningen til avgjørelsen fra KMD forelå. I brev av 5. juni 2020 skriver KMD at det vil være opp til NVE i konsesjonsbehandlingen å avgjøre om og eventuelt på hvilke vilkår deponering kan tillates. OED vil være klageinstans for konsesjonsbehandlingen. KMD konkluderte med at det ikke er aktuelt å innkalle kommunens reguleringsplan. Etter det gav Statsforvalteren (SF) tillatelse etter forurensningsregelverket.

Statsforvalteren viser ellers til sin uttalelse til detaljreguleringsplanen (05.09.2018). Her framgår det at Fylkesmannen langt på veg hadde samme vurdering av saken som NVE, men ut fra en helhetlig samfunnsmessig vurdering, blant annet av sentral beliggenhet og behovet for slike deponiområder i Trondheimsregionen (Trondheimsregionen regionråd, 17.04.2015), ble det ikke fremmet innsigelse til planen.

Vannressursloven § 20 legger opp til en samordning av tillatelser, og åpner for at tiltak som er tillatt i reguleringsplan etter plan- og bygningsloven kan erstatte en tillatelse etter vannressursloven (samordning av tillatelser). Forutsetningen for en slik samordning er at det er sannsynlig at det ville blitt gitt konsesjon til tiltaket og at behandling etter plan- og bygningsloven ivaretar alle hensyn som vannressursloven skal ivareta. Konsekvensene av massedeponiet er av en slik karakter at NVE vurderer at de ikke uten videre ville gitt konsesjon. Dermed konsesjonsbehandles saken etter vannressursloven.

Statsforvalterens vurdering

Vi viser til tidligere uttalelser vil har gitt i plansaken, reguleringsplanens bestemmelser og til utslippstillatelse med vilkår av 02.10.2020. Med bakgrunn i tidligere saksgang fraråder SF ikke at det gis konsesjon. Vi tilrår å sikre et godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompenserende tiltak før, under og etter anleggsperioden. Miljøoppfølgingskravene blir svært viktige.

Vi mener forurensningstillatelsen skal inneha tilstrekkelige vilkår for å føre tilsyn med vannkvalitet i Reitanbekken, inkludert sediment, pH, nitrogen og fosfor.

Reguleringsplaner omhandler vanligvis mange og viktige tema og setter rammer for disse. Det er ofte vanskelig å få med høy nok detaljeringsgrad i bestemmelsene til å sikre trygge nok vilkår for naturen som påvirkes av tiltaket som reguleres. Konsesjonssaken gir en god mulighet til å sikre mer detaljerte bestemmelser og avgrensninger.

I konsekvensutredningen utført som del av planprosessen konkluderes det med at deponivirksomhet med tilhørende avbøtende tiltak hjemlet i planen – ikke vil ha følger for verneverdier i Gaula (verna vassdrag og nasjonalt laksevassdrag). Vi mener imidlertid at dette bare kan oppnås med tilstrekkelige – og trolig også omfattende avbøtende og eventuelt kompenserende tiltak. Vi ber NVE se på hvordan en gjennom konsesjonsbehandlingen kan sikre dette enda bedre enn det som ligger i dagens planer.

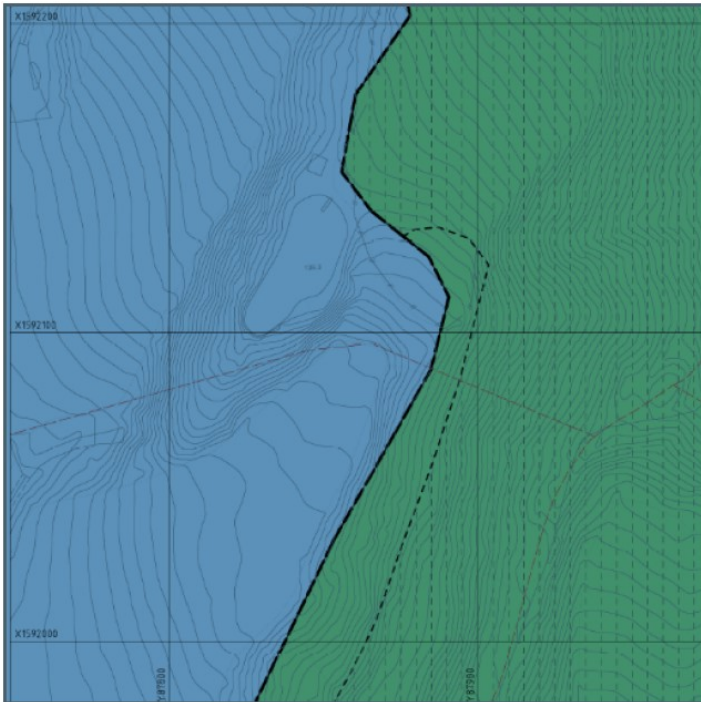
Naturtypelokalitetene med edelløvsog og oreskog (B-og C-verdi), som finnes innenfor planområdet i dag, vil bli betydelig påvirket av planlagt deponi, selv om deler av området er tatt ut som hensynsone. I området er det en edelløvsog med utforming alm-lindeskog (BN00089972), hvor alm utgjør edelløvtrærne. Alm er en trua art kategorisert som sårbar (VU) på norsk rødliste, som gir potensiale for flere rødlista arter. Vi har en bekymring knytta til at området blir så lite at det blir mer utsatt for uheldige påvirkninger som fører til at

verdiene tapes på sikt. Størrelsen og kontinuitet bør være tilstrekkelig for å sikre naturverdiene for framtida. Når skogen fjernes fra store områder mister mange dyr sine leveområder. En bør se på muligheten for kompensierende tiltak, f.eks oppføring av fuglekasser og andre konstruerte bo for aktuelle arter. Vi foreslår innhenting av råd hos FoU-institusjon med spesialkompetanse, om forsvarlig arrondering, teknikker og driftsmetoder for å sikre edelløvs skogen, arter og naturtyper, som blir stående i nærområdet til anleggsområdet, og muligheten for å reetablere de områder som fortløpende lukkes til LNF-formål.

Reitanbekken skal gjenåpnes etter avsluttet deponering (Pb pkt 9.5) og ny kantsone skal revegeteres. Kantsone skal ha minimum bredde på 12 m på hver side, regnet fra bekkens senterlinje. Utforming av bekken, med sideareal, skal ta høyde for en 200-års flom. Bekkens trasé som vist på landskapsplanen er av prinsipiell art, og kan justeres dersom forhold tilsier det. Pb 9.5 om istandsetting, viser til prinsippkisser for ferdig bekk. Dette må regnes kun som et grunnlag, som bør følges opp med en mer detaljert plan laget av kompetansmiljø på bekkerestaurering. Naturrestaureringen av hele deponiområdet bør ledes av et FoU-kompetansmiljø på naturrestaurering, som kan sikre helhet og sammenheng i alt som gjøres, som påvirker natur og vann/vassdrag.

I forbindelse med deponitiltaket skal det opparbeides og tilrettelegges gode forhold for gyting og opphold for sjørret i nedre del av bekken (Pb pkt 8.5). Tiltak er beskrevet i naturmiljøutredning utarbeidet av Sweco, datert 03.03.2017, sist rev. 12.01.2018. Vi forventer at dette også blir fulgt opp med en mer detaljert plan og «på stedet» oppfølging i anleggsfasen. For- og etterundersøkelser må gjennomføres.

Det ligger en vanndam tett på deponiområdet (se kartutsnitt under). Denne dammen er trolig ikke kartlagt fordi den ikke har vært i influensområdet til deponiet. Selv om den ligger noe høyere enn tiltaksområdet er vi bekymret for at den er så nær, at den kan bli påvirket av aktiviteten direkte, indirekte eller ved uhell (den kan også være påvirket av tidligere planeringstiltak). Vi kan ikke se at den er kartlagt. Vi anbefaler derfor forundersøkelse av vannkvalitet og arter for å få kunnskap om hva som lever der (det kan blant annet være amfibier som også er avhengig av områdene rundt). Videre bør evt påvirkning og utvikling kunne overvåkes. Jf. Pb pkt 3.11 kan arealgrenser i landskapsplan justeres med inntil 2 meter avvik dersom forholdene tilsier det.

Bilde: utsnitt fra plankart nr. 2, vanndam nært deponiområdet.

Planbestemmelsen pkt 3.12 og 9.5 viser til «best mulig økologisk miljø» i bekken - her kan NVE om mulig henvide til vannressurslovens bestemmelse og presisere krav til kvalitet. Vi mener at den økologiske funksjonen i kantsonen langs bekker må sikres gjennom prosessen. Deler av funksjonen består av nisjer i både mark, busk og tresjikt, i tillegg til den viktigheten den sammenhengende skogen rundt bekken har for et mangfold av arter – blant andre fugl, ferskvannsorganismer og vilt. Sonen er også svært viktig for viltets forflytting mellom områder. Videre saksgang bør om mulig sikre enda bedre at denne sonen skal ha tre-sjiktet naturlig vegetasjon, 12 m til hver side målt fra flomvannstand i bekken. Overflata i skogbunnen bør også naturrestaureres for å bidra til god økologisk tilstand i vannet, og for å hindre «flat mark» uten nisjer i skogbunnen. Det bør være krav til merking i terrenget fra avslutning/lukking til vegetasjonen er tilbake og skogsjiktet har fått en høyde på minst 3-4 meter. For å lykkes med å få god vannkvalitet i bekken i framtida er det svært viktig at det ikke kan dyrkes og gjødsles nærmere vannstrengen enn 12 meter.

Miljømålet for Reitanbekken er god økologisk tilstand. Det må legges til rette for at påvirkerne her samarbeider om å få varig god økologisk (fysisk, kjemisk og biologisk) tilstand i Reitanbekken. En god plan for hydrotekniske løsninger i landbruket og for spredt avløp i området bør utarbeides av kompetansemiljø med tverrfaglig kompetanse (hydroteknikk-landbruk-vannmiljø). Planen må dekke både driftsfase for selve deponiet (jf. punkt 3.5 i reguleringsplanen) og landbrukets anleggs- og driftsfase, som skal etableres oppå deponiet (jf. 3.7 i reguleringsplanen). Det må sikres at det til enhver tid er forventa overflatevannmengder i bekken (naturlig avrenning). Bekken må ikke forsvinner under jordoverflata i kortere eller lengre strekninger og tidsperioder. Oppsummert fraråder ikke Statsforvalteren at det gis konsesjon, men vi tilrår å sikre et godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompenserende tiltak før, under og etter anleggsperioden. Miljøoppfølgingskravene blir svært viktige.»

Trøndelag fylkeskommune uttaler følgende i brev av 18.1.2021:

«NVE har mottatt søknad fra SG Deponi AS, datert 13.10.2020, om tillatelse til å deponere rene jord- og steinmasser i Reitdalen på Udduvoll. Deponiet har en tidsramme på 15 år. Reitambekken blir i denne perioden lagt i rør. Etter avsluttet deponering vil Reitambekken bli åpnet i et restaurert bekkeløp på toppen av fyllingen.

«Utført konsekvensutredning (KU) for naturmiljø konkluderer med at tiltaket både i og etter anleggsfasen vil ha middels til stor negativ konsekvens for flora, middels negativ konsekvens for vilt og liten til middels negativ konsekvens for akvatisk miljø.

Eksisterende bekkeløp i planområdet skal løftes og problemer knyttet til uønsket, nedstrøms avrenning fra deponiet skal løses ved at det etableres rense-/sedimentasjonsbasseng.»

Bilde: område for deponi og plangrense for vedtatt plan. Deponigrense er den indre, stiplede linjen. Illustrasjonen viser området fra nord.

Kulturminner eldre tid - automatisk fredete kulturminner:

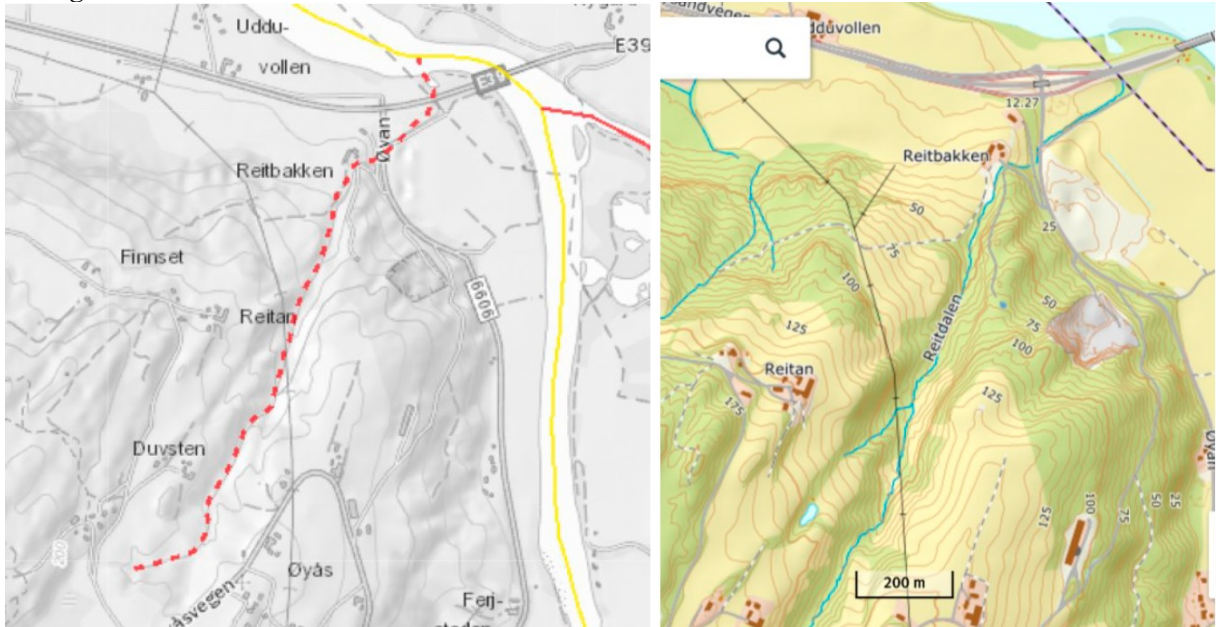
Fylkeskommunen har tidligere gjennomført en befaring av planområdet i forbindelse med tidligere plan for området i 2016. Det ble ikke observert automatisk fredete eller andre verneverdige kulturminner som planen vil komme i konflikt med.

Vi minner imidlertid om den generelle aktsomhetsplikten etter § 8 i kulturminneloven. Dersom en under opparbeidingen skulle støte på noe spesielt i grunnen (mulig fredet kulturminne), skal arbeidet stanses og fylkeskommunen varsles.

Regional vannforvaltningsplan

Trøndelag fylkeskommune er som vannregionmyndighet opptatt av å sikre at alt arbeid som kan berøre vann skal ivareta hensynet til opprettholdelse eller forbedring av vannforekomster. Regional vannforvaltningsplan 2016-2021 setter mål for den enkelte vannforekomst. Reitambekken, vann-nettID 122-144-R, er i klassifisert som SMVF med mål om moderat

økologisk tilstand innen 2027.

Miljøtilstanden i Reitanbekken er i dag svært dårlig som skyldes sumbelastning av flere påvirkningskilder (Vann-Nett). Vannforekomsten er i risiko for å ikke oppnå fastsatt miljømål og dersom omsøkt tiltak blir iverksatt, vil det være enda lenger vei for at Reitanbekken skal oppnå fastsatt miljømål. Med den dårlige miljøtilstanden skal det egentlig gjennomføres forbedrende tiltak (jfr. Vannforskriften §4). Planen med dens bestemmelser ivaretar vannmiljø på en tilfredsstillende måte. Det skal blant annet oppføres sedimentasjonsbasseng for å forhindre avrenning fra anleggsområdet, kompensere tiltak for fisk i nedre del av Reitanbekken samt miljøovervåking. Bekken skal legges i rør, men åpnes igjen etter anleggsperioden. Ved gjenåpning av bekken bør istandsetting av bekkestrengen sikte på å oppnå miljømålet. Fylkeskommunen har utover dette ingen flere merknader til saken.»

Søker har i brev av 9.3.2021 kommentert høringsuttalelsene slik:

Følgelig kommer en oppsummering av tiltakshavers kommentarer til innkomne høringsuttalelser for søknad om tillatelse til deponering av rene jord- og steinmasser (massedeponi Udduvoll vest/Reitdalen) i Melhus kommune i Trøndelag.

Høringsuttalelse nr. 1:

Melhus kommune, brev datert 09.12.2020:

- Melhus kommune har som planmyndighet på tidligere tidspunkt godtatt planen. Kommunen har i tråd med fylkesmannens behandling av saken gitt tillatelse til deponering. Melhus kommune fremstiller ingen konkrete krav hva behandling av konsesjonssøknaden angår.

Tiltakshavers kommentar:

- Dette tas til orientering

Høringsuttalelse nr. 2:

Trøndelag fylkeskommune, brev datert 18.01.2021:

- Kulturminner: Det er ikke observert automatisk fredede eller verneverdige kulturminner på eller i tilknytning til planområde for massedeponi på Udduvoll. Det opplyses om den generelle aktsomhetsplikten etter § 8 i kulturminneloven.

- *Reitanbekken: Miljøtilstand er i dag svært dårlig. Tiltak for å sikre vannforekomstens oppnåelse av fastsatt miljømål vurderes til å være sikret i planbestemmelser og anses som tilfredsstillende. Etter endt deponivirkosomhet bør bekken gjenåpnes og bekkestrengen istandsettes på en slik måte at miljømål blir oppnådd.*

Tiltakshavers kommentar:

- *Den generelle aktsomhetsplikten etter § 8 i kulturminneloven er sikret i planbestemmelser.*
- *Reitanbakkens miljømål er behørig omtalt. Gjenåpning, istandsettelse og miljøovervåking både under og etter endt deponidrift er sikret i planbestemmelsene.*

Høringsuttalelse nr. 3:

Statsforvalteren i Trøndelag, brev datert 22.01.2021:

- *Statsforvalteren fraråder ikke at det gis konsesjon. Det anbefales å sikre et godt overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompenserende tiltak før, under og etter anleggsperioden. Retningslinjer for etablering og avvikling, samt driftsperioden av tiltaket må konkretiseres og detaljeres utover det som er fastsatt i planbestemmelsene. Konsesjonssaken gir en god mulighet til å detaljstyre og konkretisere tiltaket i de forskjellige driftsfasene utover det som er sikret i bestemmelsene. Dette gjelder:*
 - *Verneverdier i Gaula.*
 - *Naturlokaliteter med edelløvsog og oreskog, med tilhørende økologisk miljø.*
 - *Reitanbekken (gjenåpning og revegetering av kantsonen).*
 - *Reitanbekken (gyting og opphold for sjørret i nedre del av bekken).*
 - *Reitanbekken (økologisk vannmiljø og økologisk kantmiljø).*
 - *Hydrotekniske løsninger for landbruket og spredte avløp i planområdet.*
 - *Vanndam i nær tilknytning til influensområde for deponitiltak.*
- *Statsforvalteren foreslår innhenting av råd hos FoU-institusjon med spesialkompetanse på de forskjellige fagområdene og økologiske prosesser for konkretisering av tiltak knyttet til naturverdier, overvåkningsprogram og gode begrensende, avbøtende og kompenserende tiltak før, under og etter anleggsperioden. Disse kravene i forhold til miljøoppfølging blir svært viktige som del av konsesjonssaken.*

Tiltakshaver kommentar:

- *Tiltakshaver ønsker å benytte muligheten til å minne om at Statsforvalteren, som opplyst i konsesjonssøknaden, ga tillatelse til deponering av rene masser 2.10.2020. Utover dette tas Statsforvalterens innspill til orientering. Konkretisering av tiltak i tråd med det som er hjemlet i planbestemmelsene, og statsforvalterens anbefaling vurderes som positivt. Det vurderes at statsforvalterens utspill er i tråd med ønskede tiltak og hensikt i vedtatt plan, i forhold til etablering, drift og avvikling av deponiet. Intensjonene i saken, utover deponidrift, er at resultatet skal gi en bedre miljømessig situasjon etter endt deponidrift enn før.»*

4 NVEs vurdering

4.1 Sakens bakgrunn

Første gang NVE uttalte seg om planer om massedeponi på Udduvoll var i vår uttalelse til «*Regional utredning av områder for deponering av rene masser i Trondheimsregionen*» (IKAP 1) av 26.9.2014. NVE uttalte bl.a. at vi generelt er kritisk til fylling i raviner og bekkedaler hvor deponering ikke samtidig innehar skredsikringseffekt. Videre uttalte vi at: «*Etter det vi kan se av det vedlagte planmaterialet, vil lokaliteter som Udduvoll vest og delvis Brålykkjebekken være slike lokaliteter som vi anbefaler tatt ut av planen*».

I vår uttalelse/kommentarer til varsel om oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan, samt høring av planprogram for planen om massedeponi på Udduvoll av 17.6.2016, henviste vi til at vår anbefaling i forbindelse med IKAP 1 var å ta dette området ut av planen. Videre i uttalelsen konstaterte NVE bl.a.

at «Vårt råd ble imidlertid ikke tatt til følge og deponiet ble derved lagt inn på kartet som «grønt» areal».

NVE fremmet den 28.08.2018 innsigelse til detaljregulering for Udduvoll vest massedeponi grunnet hensynet til naturmiljøet og landskapsformen ravedal samt at tiltaket ligger innenfor verneplan for Gaula som er et varig vernet vassdrag. Innsigelsen er hjemlet i vannressursloven (vrl) §§ 8 og 35 første ledd, post 5. NVEs videre vurdering var at bestemmelsene i detaljreguleringen ikke ivaretar de samme hensyn som en konsesjonsbehandling etter vannressursloven § 8 vil ivareta og at kriteria for samordning av tillatelser jf. vrl § 20 dermed ikke var tilstede.

Statsforvalteren i Trøndelag (daværende Fylkesmannen i Trøndelag) informerte NVE i brev av 05.09.2018 om at vår innsigelse var avskåret med følgende begrunnelse: «Fylkesmannen finner at reguleringsplan for Udduvoll Vest ikke strider mot nasjonale interesser slik disse er fremstilt i vannressursloven §§ 8 og 35-5. På den bakgrunn avskjæres innsigelsen fra Norges vassdrags- og energidirektorat. Det hefter da ingen innsigelse til reguleringsplanen».

På bakgrunn av avskjæringen, og fordi reguleringsplanen er i strid med nasjonale interesser, anmodet Olje- og energidepartementet (OED) i brev av 10.5.2019 Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) om å kalle inn reguleringsplanen for Udduvoll vest for behandling i medhold av plan- og bygningsloven § 12-13 tredje ledd.

I brev av 28.9.2018 anmodet NVE Melhus kommune om ikke å egengodkjenne reguleringsplanen inntil saken var avklart i Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Brevet ble sendt med kopi til Statsforvalteren i Trøndelag og SG Entreprenør AS. Vår anmodning skyldtes sakens viktige prinsipielle sider, og at det etter vårt syn var viktig at det ikke ble gjort inngrep i området før saken var ferdigbehandlet av KMD. Vi minnet om at det ikke er adgang til å iverksette tiltak som er konsesjonspliktig etter vannressursloven uten å ha konsesjon. Kommunen valgte å ikke etterkomme vår anmodning, og egengodkjente planen i kommunestyret den 29.1.2019.

KMD informerte i brev av 5.6.2020 at reguleringsplanen ikke ville bli innkalt til behandling og kom med følgende begrunnelse: «Dersom saken ikke innkalles, vil det være opp til NVE i konsesjonsbehandlingen å avgjøre om og eventuelt på hvilke vilkår deponering kan tillates. OED vil være klageinstans for konsesjonsbehandlingen. Dette tilsier at det er unødvendig å innkalle planen, selv om den skulle være i strid med viktige nasjonale interesser, og selv om fylkesmannen skulle ha gått for langt i sin avskjæring. KMD er enig med OED i at det er uheldig at vedtakene etter plan- og bygningsloven og vannressursloven ikke samordnes, men vurderer at denne ulempen er akseptabel for å unngå at planen innkalles.»

I brev av 15.6.2020 påla NVE SG Entreprenør AS og grunneiere stans av ulovlig hogst og annet arbeid i og langs Reitanbekken (Udduvoll vest). I brevet informerte vi tiltakshaver om at inngrepene er til skade for allmenne interesser i Reitanbekken og strider mot nasjonale verdier knyttet til Gaulavassdraget som vernet vassdrag. NVE varslet også at vi vil vurdere å treffe vedtak om tvangsmulkt dersom arbeidene ikke opphørte umiddelbart, eller igangsettes på nytt.

NVE var sammen med representanter for SG Deponi AS, Selberg Arkitekter AS og en grunneier på befaring i tiltaksområdet den 30.9.2020. NVE observerte at hogst innenfor tiltaksområdet har påført vassdraget kjøreskader og kantvegetasjonen er sterkt endret/reduert. Området med naturtypen gråorheggeskog er utradert. Området med edelløvsskog er redusert, og store almetrær er hugget.

Statsforvalteren i Trøndelag ga den 2.10.2020 SG Deponi AS tillatelse etter forurensningsloven til deponering av rene masser på Udduvoll vest/Reitalen.

Den 14.10.2020 mottok NVE søknad fra SG Deponi AS, datert 13.10.2020, om tillatelse etter vannressursloven § 8 til å deponere rene jord- og steinmasser. Søknaden ble kunngjort og sendt på offentlig høring den 20.11.2020.

4.2 Verneplan for vassdrag

4.2.1 Om verneplan for vassdrag

NVE er vassdragsmyndighet for de fleste bestemmelsene i vannressursloven, og dette inkluderer også de fleste bestemmelsene i kapittel 5 om vernede vassdrag og nasjonale laksevassdrag. Når NVE treffer avgjørelser som gjelder et vernet vassdrag skal det legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene, jf. vannressursloven § 35 første ledd, post 8. Dersom det blir gitt konsesjon, skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan verneverdiene antas å bli berørt og hvorfor dette ikke har vært avgjørende for vedtaket. Nye anlegg kan bare tillates hvis hensynet til verneverdiene ikke taler imot, jf. vrl § 35 første ledd post 5.

Fylkeskommuner og kommuner skal legge retningslinjene i «Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag» til grunn for planlegging etter plan- og bygningsloven. Retningslinjene skal også legges til grunn ved behandlingen av enkeltsaker i forhold til planer vedtatt i samsvar med retningslinjene, og de bør tas med i vurderingen av enkeltsaker i forhold til øvrige planer. Statlige fagmyndigheter slik som NVE og Statsforvalteren, skal legge retningslinjene til grunn ved sin medvirkning til planlegging og enkeltsaksbehandling etter plan- og bygningsloven.

De nasjonale mål for forvaltningen av de vernede vassdragene er gitt ved Stortingets behandling av verneplanene for vassdrag. For å oppnå disse målene må det særlig legges vekt på å gi grunnlag for å bl.a. «*unngå inngrep som reduserer verdien for landskapsbilde, naturvern, friluftsliv, vilt, fisk, kulturminner og kulturmiljø*» og gi grunnlag for å «*sikre verdien knyttet til forekomster/områder i de vernede vassdragenes nedbørfelt som det er faglig dokumentert at har betydning for vassdragets verneverdi*», jf. «Forskrift om rikspolitiske retningslinjer for vernede vassdrag».

4.2.2 Verneverdiene i Gaulavassdraget

Gaulavassdraget ble vernet i vedtak av 19. juni 1986, om verneplan III for vassdrag. Vernet omfatter hele nedbørfeltet til Gaula, herunder sidevassdrag som Reitanbekken. I St.prp. nr. 89 (1984 - 1985) Verneplan for vassdrag III, beskrives verneverdiene slik:

«Elva har en betydelig laksestamme over en stor strekning og både for jakt og fiske har nedbørfeltet meget stor rekreativ verdi. På grunn av sin størrelse og varierte berggrunn fanger Gaula opp det meste av biotop og artsmangfoldet i de sørlige deler av Trøndelagsregionen. Som typevassdrag står det sentralt. Vassdraget har store verdier av spesiell naturvitenskapelig karakter. Det inneholder en rekke fluvialgeomorfologiske og kvartærgeologisk verdifulle lokaliteter. Det knytter seg særlig botaniske interesser til suksesjoner langs elvekanten, og et svært artsrikt fugleliv er knyttet til skog og våtmarker. Kulturminnene belyser et stort spekter av sosiale miljøer. En eventuell utbygging vil føre til tap og ulemper for reindriften i vassdragets østlige deler.»

I forarbeidet til verneplan III er det i forhold til vernet av Gaulavassdraget også lagt vekt på viktigheten av å verne et stort og helhetlig vassdrag. Nedbørfeltet til Reitanbekken utgjør arealmessig et svært lite område av Gaulavassdraget. Alle verneverdiene til Gaulavassdraget er ikke representert i Reitdalen. Det er ikke observert automatisk fredete eller andre verneverdige kulturminner innenfor tiltaksområdet. Berørt del av Reitanbekken er ikke leveområde for laks, og tiltaksområdet er heller ikke viktig for reindrift eller spesielt viktig for utøvelse av friluftsliv.

Ravinedaler slik som Reitdalen kan beskrives som landskapsform, naturtype, geomorfologisk system og økosystem. I forhold til vernegrnlaget for Gaulavassdraget er det aktuelt å belyse aktive fluviale prosesser og naturmangfold tilknyttet Reitanbekken.

4.2.2.1 *Fluvialgeomorfologiske verdifulle lokaliteter*

Ravinedal er i utgangspunktet en geotop og vurderes først og fremst som et geomorfologisk system (landform). Raviner dannet ved erosjon forårsaket av rennende vann (fluviale prosesser) og skråningsprosesser er betinget av flere faktorer. Betingelsene for dannelse av en ravine er tilbakeskridende erosjonsprosesser øverst og innerst i ravinedalen. Raviner dannes i områder med store gradienter, i dalsider og i landskap med store elvesletter eller områder som var sjøbunn under siste istid, der det er en gradient ned mot lokal erosjonsterskel. Rennende vann og kildehorisonter (kildevannsfremspring) der grunnvann kommer ut i dagen er ofte en medvirkende faktor for prosessen og dannelsen av elveløpsformen elvekant, men raviner kan også dannes der det er bekker uten årssikker vannføring.

Reitdalen er påvirket av bakkeplanering og sideraviner er gjenfylt. Dette kan ha ført til at kildebekker fra sideraviner har blitt drenert bort. Enkelte steder er det dumpet søppel. Det er plantet granplantefelt og deler av dalen er fulldyrket og benyttes til grasproduksjon. Noe areal blir også beitet. Disse påvirkningene medfører at de erosjonsprosessene som er typiske for dannelse av raviner enkelte steder har stoppet opp. Andre steder pågår disse erosjonsprosessene aktivt.

I forhold til geomorfologi vil NVE vise til at et av områdene som i NOU 1983: 42 «*Naturfaglige verdier og vassdragsvern*» fremheves i forbindelse med aktive fluviale prosesser er Gaulas elvesletteutforming fra Hovin til Gaulosen. Elvesletteutviklingen viser betydningen den sterkt materialførende elva har for dalbunnens former. «*Deltaet endrer seg bl.a. stadig ved sedimentasjon av materialet. Det antas at sedimentasjonen først finner sted nedenfor Udduvoll bru*».

Rapportens vurdering av fluviale prosesser avsluttes med følgende: «*Løpsutviklingen, gjenfyllingshastighet i avsnørte løpssjøer, utbyggingshastighet av elveslettepartier, utbygging av deltaet samt flomsonering og terrasseutvikling er av forskningsmessig interesse. Vassdraget har også verdi som type- og referansevassdrag*».

I en ravinedal slik som Reitdalen, vil aktive erosjonsprosesser med påfølgende materialtransport i Reitanbekken opphøre dersom dalen fylles igjen med masser. Denne prosessen er en del av en større geologisk prosess, der sedimentering av suspendert materiale avsettes i andre deler av vassdraget og bidrar til dannelse av nye landformer.t. Aktive fluviale prosesser er en del av vernegrnlaget til Gaulavassdraget.

4.2.2.2 *Viktig naturmangfold i Reitdalen (flora og naturtyper)*

Reitdalen er som tidligere nevnt betydelig påvirket av menneskelige inngrep. Inngrepene, særlig bakkeplaneringen, medfører at området ikke kan avgrenses som naturtypen ravinedal. Likevel finnes det en restlokalitet med et ravineparti i Reitdalen. Lengden på denne er på grensen til inngangsverdi for å bli avgrenset som en ravinedal. Denne grensen er 500 meter. Ifølge rapporten «*Deponi Udduvoll – konsekvensvurdering naturmiljø*» vedlagt konsesjonssøknaden, ville lokaliteten, dersom den hadde blitt avgrenset, blitt verdivurdert til C-lokal verdi. Naturtypen er oppført i rødlisten for naturtyper som sårbar (VU).

Ved Reitan, delvis langsmed en bekk fra en antakeligvis gjenfylt sideravine, er det registrert en lokalitet med edelløvsskog med utforming alm-lindeskog, hvor alm utgjør edelløvtrærne. Lokaliteten er kalt Reitan I og er verdivurdert til B-viktig. I tidligere nevnte rapport «*Deponi Udduvoll – konsekvensvurdering naturmiljø*» beskrives forekomst av edelløvsskog og enkeltrær av alm slik:

«Alm er en trua art kategorisert som VU-sårbar på norsk rødliste. (...) I tillegg til selve lokaliteten forekommer det alm i området rundt. Edelløvsskoglokaliteten inneholder gammel

alm opp mot 100 år. Bunnsjiktet inneholder frodig lågurt-vegetasjon og stedvis friskere høystaudeutforminger, med arter som kranskonvall, storklokke, trollbær og firblad (...). Noen av almene med stor dimensjon har falt over og vil gi gode død-ved-habitat fremover. To lavarter trekkes frem som indikatorarter på den rike skogen; almelundlav og stor vulkanlav. Den mest verdifulle delen av lokaliteten ligger høyst i terrenget, hvor de eldste trærne står. Sørvest for denne lokaliteten ligger en liten edelløvs-koglokalitet, også med almeskog. Denne har mye av de samme kvalitetene som forutgående lokalitet, men har ikke like gamle trær, og er mer gjødselpåvirket fra tilgrensende landbruksarealer»

Langs stort sett hele Reitanbekken har det inntil nylig vokst gråor-heggeskog. I nordlige deler av tiltaksområdet er det i Naturbase (www.naturbase.no) avgrenset en lokalitet med gammel gråor-heggeskog. Lokaliteten er kalt Reitan II og verdivurdert til C-lokalt viktig. Naturtypen blir avbrutt i sør av påvirkning fra landbruk. I følge tidligere nevnte rapport finnes det mer intakt gråor-heggeskog sør i tiltaksområdet (øvre del av Reitdalen), vestover for hvor to bekker møtes. I følge tidligere nevnte rapport er «eldre gråor/heggeskog godt habitater for epifyttisk lav og sopp, og har generelt et stort artsmangfold.»

På grunn av områdets kvaliteter med naturtypelokaliteter med B- og C-verdi, utbredelse av den trua arten alm og potensiale for rødlista arter konkluderer rapporten «Deponi Udduvoll – konsekvensvurdering naturmiljø» med at områdets verdi er «middels til stor» for temaet flora og naturtyper.

Rapporten beskriver virkninger for flora og naturtyper slik:

«Utfylling av bekkedal/ravine vil gi store landskapsmessige endringer og endre vilkårene for flere av artene som vokser her i dag. Raviner og bekkeløfter i lavliggende områder er under press for utfylling da disse ofte har nytte som landbruksformål. Utfylling og planering av ravinedaler har ført til at dette er en trua naturtype. I sørlig deler av planområdet har det tidligere vært en ravine, som nå er sterkt påvirket av planering og oppdyrking, og dermed har redusert verdi (ikke nok til å bli registrert som naturtypelokalitet). Restlokaliteten av ravinen vil likevel påvirkes negativt.

Naturtypelokalitetene som finnes innenfor planområdet i dag vil bli betydelig påvirket av et planlagt deponi. Deler av lokalitet med rik edelløvs-kog ligger utenfor deponeringsområde, og det finnes her en del av de eldre almene. Likevel vil det meste av edelløvs-koglokaliteten gjøres om til deponeringsområde, hvor arealbruk gjøres om til landbruk etter endt drift. Det knyttes flere rødlistearter til gammel grov alm, og lokaliteten kan ha potensiale for å bli et habitat for disse. En almelokalitet med eldre alm, vest for edelløvs-koglokalitet er tatt ut av planområdet, og vil bevares.

Da bekken vil heves, vil all vegetasjon som finnes langs bekken i dag fjernes, og naturtypelokaliteten med gråor/heggeskog vil forsvinne. Etter heving av bekken vil sannsynligvis gråor naturlig etablere seg langs ny bekk, men det vil ta lang tid for at skogen får en slik kontinuitet som dagens skog. Det kan gjøres tiltak for å få en raskere revegetering.

(...)Tiltaket vil ha stort negativt omfang på flora og vegetasjon i området gjennom anleggsperioden. Langs vassdrag vil kantvegetasjon etter hvert komme tilbake, mens i andre områder vil deler av verdifulle naturtyper fjernes. Omfanget vil være middels til stort negativt.

Totalt sett vil tiltaket ha middels til stor negativ konsekvens for flora og naturtyper i og etter anleggsperioden».

NVE vil bemerke at så å si all gråor-heggeskog langsmed nedre del av Reitanbekken, lokaliteten kalt Reitan II er hogd ut for å klargjøre området for etablering av massedeponi. Dette har medført forringelse av verdien av området. Hogsten ble som tidligere nevnt stanset av NVE, og gråor er i ferd

med å reetablere seg langsmed Reitanbekken. Det vil likevel ta lang tid før området igjen vil ha opparbeidet seg de samme kvalitetene som før hogsten.

I rapporten «*Naturfaglige verdier og vassdragsvern*» (NOU 1983:42) under temaet botanikk er gråor-heggeskog og edelløvskog ved Gaulavassdraget beskrevet slik:

«Gråorskog er vanlig i dalbunnen og nedre deler av liene i nedre deler av Gauldalen. Den opptrer i to utforminger: Elvekantskog og ravineskog. Elvekantskogen er best utviklet fra Støren og nordover, der dalbunnen er relativt bred. Oreskogen er ofte beitet. Ravineskogen står i bratte lier i hoveddalføret og innover sidedalene, vanligvis på leirgrunn. Artsinnholdet ligner det i elvekantskogen. Edelløvskog i form av alm- og hassellier finnes mange steder i hoveddalføret og nedre deler av sidedalene. De største almeliene finnes ved Støren og Melhus og i Gaulosen».

Skogstypen/naturtypen som tidligere ble kalt «gråorskog» og i dag kalles gråor-heggeskog, er som kantskog langs vassdrag en del av vernegrunnlaget for Gaulavassdraget. Det samme gjelder for forekomsten av edelløvskog ved vassdrag. Hogst i slik kantskog som medfører at all skogen blir fjernet og fører til store skader i elveleiet/bekkeleiet er etter vårt syn i strid med ivaretagelse av verneverdiene til Gaulavassdraget.

Gråor-heggeskog og edelløvskog er skogstyper som er kjent for å ha et svært rikt fugleliv. I rapporten «*Naturfaglige verdier og vassdragsvern*» (NOU 1983:42) står bl.a. følgende om fuglelivet ved Gaulavassdraget: «*Fuglearter knyttet til ulike skogsområder er rikt representert i Gaula. Løvskogsområdene i de nedre deler har et rikt fugleliv, spesielt områder med gråorheggeskog og edelløvskogstyper i sør- og vestvendte lier. Gråor-heggeskogene er primært knyttet til vannveiene. Disse områdene har bl.a. en meget artsrik spurvefulgfauna.*» Fuglelivet i Reitdalen er ikke kartlagt. Mesteparten av gråor-heggeskogen er hogd ut, og det er derfor ikke mulig å vurdere om anleggelse av massedeponi i Reitdalen er i strid med ivaretagelse av fuglelivet tilknyttet disse naturtypene, og dermed i strid med verneverdier i Gaulavassdraget.

4.2.2.3 *Virkinger for verneverdier i Gaulavassdraget*

Statsforvalteren uttaler bl.a. følgende i brev av 22.1.2021:

«I konsekvensutredningen utført som del av planprosessen konkluderes det med at deponivirksomhet med tilhørende avbøtende tiltak hjemlet i planen ikke vil ha følger for verneverdier i Gaula (verna vassdrag og nasjonalt laksevassdrag). Vi mener imidlertid at dette bare kan oppnås med tilstrekkelige og trolig også omfattende avbøtende og eventuelt kompenserte tiltak. Vi ber NVE se på hvordan en gjennom konsesjonsbehandlingen kan sikre dette enda bedre enn det som ligger i dagens planer.

Det er ikke mulig å avbøte, eller kompensere for at aktive fluviale prosesser opphører. Det er heller ikke mulig å kompensere at all kantskog langsmed Reitanbekken hogges og bekken ødelegges. Gjenåpning av bekk etter 15 år og reetablering av en 12 meter kantsone på hver side av bekken er ikke tilstrekkelig avbøtende tiltak til at verneverdiene til Gaulavassdraget er ivarettatt. NVE vektlegger her at fjerning av så å si all skog i Reitdalen vil medføre at kontinuiteten blir brutt og kvalitetene til området blir sterkt forringet. Vi vil i den forbindelse minne om at store deler av arealet i Reitdalen som i dag er skogkledd, eller nylig hogd, ikke skal tilbakeføres til skogsområder, men dyrkes opp.

NVE legger avgjørende vekt på at anleggelse av massedeponi i Reitdalen er et irreversibelt inngrep og i strid med verneverdiene knyttet til aktive fluviale prosesser og botanikk i Gaulavassdraget. Når NVE treffer avgjørelser etter vannressursloven som gjelder verna vassdrag skal det legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene, jf. vannressursloven § 35 første ledd, post 8. Ivaretagelse av verneverdier i verna vassdrag er en nasjonal interesse.

4.3 Nasjonale laksevassdrag

Gaulavassdraget er et nasjonalt laksevassdrag. Beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag skal sikre at det ikke gjennomføres nye tiltak som kan være til nevneverdig skade for laksen. Ifølge St.prp. nr. 32 (2006-2007) «*Om vern av villaksen og ferdigstilling av nasjonale laksevassdrag og laksefjorder*» er det den konkrete virkningen av et tiltak som vil avgjøre hvordan den enkelte sak skal behandles.

Det er oppgang av sjøørret i nedre del av Reitanbekken, men ikke oppgang av laks. Vandringshinder i bekken er nedstrøms tiltaksområdet. Tilsig fra tiltaksområdet skal renses før det slippes ut i bekken. Etter NVEs vurdering er ikke tiltaket i konflikt med beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag.

4.4 Naturmangfoldloven

Etter NVEs vurdering foreligger det tilstrekkelig kunnskap om virkninger tiltaket kan ha på naturmiljøet, og NVE mener at naturmangfoldloven § 9 (føre-var-prinsippet) ikke skal tillegges særlig vekt.

Tiltaket kan på grunn av virkninger for arten alm og naturtypene edelløvsskog og gråor-heggeskog være i konflikt med naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

4.5 Oppsummering

Tiltaksområdet er innenfor nedbørfeltet til Gaulavassdraget som er vernet etter Verneplan III for vassdrag. Etablering av massedeponiet Udduvoll vest i Reitdalen vil medføre at området gjenfylles, aktive fluviale prosesser i Reitanbekken opphører og gråor-heggeskog og edelløvsskog i dalen, inkludert kantsonen langs bekken blir hogd. Reetablering av bekkebunn, etablering av 12 meter kantskog på hver side av denne og biotopforbedrende tiltak for sjøørret, er etter NVEs vurdering ikke tilstrekkelig til å avbøte tiltakets virkninger for verneverdiene tilknyttet aktive fluviale prosesser og botanikk i Gaulavassdraget.

Når NVE treffer avgjørelser etter vannressursloven som gjelder verna vassdrag skal det legges vesentlig vekt på hensynet til verneverdiene. Ivaretagelse av verneverdier i verna vassdrag er en nasjonal interesse. NVE legger avgjørende vekt på at anleggelse av massedeponi i Reitdalen er et irreversibelt inngrep og i strid med verneverdier i Gaulavassdraget.

Tiltaket er ikke i konflikt med beskyttelsesregimet for nasjonale laksevassdrag.

5 NVEs konklusjon

Tiltaksområdet til massedeponiet Udduvoll vest ligger i nedbørfeltet til Gaulavassdraget, som er varig vernet gjennom verneplan III fra 1986. Etablering av massedeponi vil komme i konflikt med vassdragets verneverdier. Tiltaket vil føre til irreversible endringer i aktive fluviale prosesser og medføre ødeleggelse av Reitanbekken og hogst av edelløvsskog og gråor-heggeskog langsmed bekken. Hensynet til verneverdiene er avgjørende for vårt vedtak. Konesjon kan ikke gis i strid med verneverdiene, jf. vannressursloven § 35, første ledd, post 8.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.